

Говор председавајућег ОЕБС-у, првог потпредседника Владе Србије и министра спољних послова Ивице Дачића на Зимском заседању Парламентарне скупштине ОЕБС-а у Бечу.

„Председниче Канерва,
Генерални секретаре Оливеру,
Уважени парламентарци,
Екселенције,
Даме и господо,

Изузетно ми је задовољство да се први пут у својству председавајућег ОЕБС-у обратим Парламентарној скупштини ОЕБС-а. Желим да Вам представим приоритете српског председавања за 2015. годину. Такође желим да искористим ову прилику да се захвалим Швајцарској на одличном раду за време њеног председавања и на нашој плодној сарадњи. Такође, користим прилику да пожелим топлу добродошлицу Немачкој као новом члану Тројке ОЕБС-а.

Даме и господо,

На почетку бих желео да истакнем значај ове године у којој се обележава четрдесет година Завршног акта из Хелсинкија.

Иако су се околности у великој мери промениле од 1975. године, норме, принципи и обавезе из овог документа и наша колективна одговорност да делујемо у складу са тим документом су актуелнији него икада раније. Наслеђе Завршног акта из Хелсинкија - дијалог и компромис, мирно решавање спорова, изградња поверења, солидарност, одговорност и сарадња - биће главна начела и нашег председавања. У складу са визијом из Астане, настојаћемо да удвостручимо напоре усмерене ка „Обнови поверења и вере у циљу позитивне агенде за будућност“.

Екселенције,

Србија председава ОЕБС-у у веома тешком тренутку за безбедност евроатлантског и евроазијског региона. Криза у Украјини и око ње је најтрагичнији доказ за то. Још једном, охрабрујем све стране да се у потпуности придржавају Пакета мера за имплементацију Споразума из Минска потписаног 12. фебруара, користећи тако прилику за деескалацију сукоба и окончање цивилних жртава. Снажно апелујем на све стране да се уздрже од

било какве акције која би могла да угрози примирје на истоку Украјине, које је ступило на снагу 15. фебруара 2015. Још једна прилика за мирно решење сукоба не би смела да буде пропуштена. Да би подршка ОЕБС била ефикасна, неопходно је да све стране блиско сарађују са Специјалном посматрачком мисијом (СПМ), поштују и обезбеде њену сигурност, безбедност, неометан приступ и слободу кретања посматрачима на терену. Специјални представник председавајућег ОЕБС-у у Трилатералној контакт групи амбасадор Таљавини наставиће са напорима у циљу обнове мира и стабилности у Украјини.

Главни приоритет нашег председавања јесте да подржимо све напоре који воде ка мировном процесу. Радићемо на томе заједно са Тројком и свим кључним актерима. Примена договореног пакета мера од свих страна је од кључног значаја. Специјална посматрачка мисија има могућност да помогне у пуној примени одредби ова два инструмента, што се показало да је од непроцењивог и јединственог значаја. Трилатерална контакт група значајно ће допринети спровођењу Пакета мера у вези са Споразумом из Минска и унапређењу мировног процеса. Снажно подржавам напоре главног посматрача амбасадора Апакана и мог специјалног представника амбасадорке Таљавини.

Уверавам Вас да је Србија поштен посредник у овом процесу и наставиће да буде. Стварање услова за дијалог и компромис мора бити заједничка одговорност свих држава учесница, као и институција и структура ОЕБС-а. У том контексту желим да похвалим улогу Парламентарне скупштине ОЕБС-а у надгледању избора у Украјини прошле године, као и у оснивању Међупарламентарне групе за везу са Украјином која окупља парламентарце из Украјине, Русије и других земаља учесница у циљу промовисања дијалога и доприноса смиривању сукоба. Парламентарна скупштина је још једном показала свој значај као форум за размену идеја и покретање заједничког деловања. Спреман сам да заједно са свима вама истражим начине најбоље сарадње у циљу обнове мира и стабилности у Украјини.

Даме и господо,

У складу са основним принципима ОЕБС-а, српско председавање ће такође имати као свој приоритет решавање замрзнутих сукоба на простору ОЕБС-а у складу са договореним форматима. Контакти на високом нивоу између страна и састанци формата треба и даље да се одржавају, а имајући у виду околности које су превладале, верујемо да би неки конкретни кораци могли унапредити поверење међу странама и тако отворити пут за решавање суштинских проблема. Највећу одговорност за унапређење процеса решавања замрзнутих сукоба на простору ОЕБС-а сnose саме стране. Међутим, морамо обезбедити колективну подршку за њихово мирно решавање тако што ћемо уложити додатне напоре да бисмо створили неопходну политичку вољу.

Даме и господо,

У време када се Србија кандидовала за председавање, сматрали смо да ће председавање земље са западног Балкана пружити додатну вредност раду наше

Организације. То ће нарочито пружити шансу да пренесемо наше искуство и научене лекције на шири простор ОЕБС-а, укључујући и препознавање значајне улоге ОЕБС-а у давању подршке процесима транзиције у постконфликтном периоду и реформама на западном Балкану.

Даме и господо,

Недавни трагични догађаји још један су доказ да међународна заједница мора остати будна када је реч о постојећим и потенцијалним терористичким претњама. После трагедије у Паризу прошлог месеца, пре неколико дана догодио се још један терористички напад, овог пута у Копенхагену. Осуђујем овај подли чин и изражавам саучешће породицама жртава. Морамо бити недвосмислени у нашој осуди свих облика тероризма, а истовремено морамо осигурати да наша друштва остану уједињена против покушаја стварања подела на основу верске, културне, етничке, националне и расне припадности. Србија ће посебну пажњу посветити феномену страних бораца - терориста, као и насилном екстремизму и радикализму који воде тероризму, а посебно радикализацији младих. Председавање ће организовати конференцију на експертском нивоу о борби против тероризма на ширем простору ОЕБС-а на тему страних бораца - терориста, у јулу у Бечу.

Наше активности у оквиру прве димензије се неће само усредсредити на борбу против тероризма, већ и на сајбер безбедност; везе између организованог криминала, трговине људима и илегалних миграција, што ће бити главне теме годишњег скупа полицијских стручњака, који ће се одржати у мају у Београду; као и управљање и реформа сектора безбедности о чему ће српско председавање организовати скуп у априлу у Београду.

У оквиру друге димензије, тема овогодишњег Форума из области економије и заштите животне средине је „Управљање водама на простору ОЕБС-а - јачање безбедности и стабилности путем сарадње“, док ће Састанак о примени димензије из области економије и заштите животне средине, који ће бити одржан у октобру у Бечу, бити посвећен борби против корупције.

На крају, настојаћемо да и даље јачамо примену свих обавеза из области људске димензије ОЕБС-а давањем подршке националним институцијама за заштиту људских права, са акцентом на владавину права, слободу изражавања и слободу медија, укључујући безбедност новинара, слободу окупљања и удруживања, заштиту права припадника националних мањина и промовисање толеранције и недискриминације. Нарочито у светлу недавних трагичних догађаја, српско председавање планира да ове године организује скуп на тему безбедности новинара.

Многе од ових тема захтевају не само мултидимензионални приступ, већ и укључивање перспектива омладине, жена и цивилног друштва, посебно на локалном нивоу. У том контексту би Парламентарна скупштина могла имати значајну улогу тако што ће износити нове идеје и давати предлоге у циљу развијања заједничких активности.

Даме и господо,

У нашим настојањима да постигнемо мирно решење за актуелну кризу унутар Украјине и око ње, не смемо занемарити шире стратешко сагледавање европске безбедности и значаја поштовања наших заједничких вредности и принципа. Улога ОЕБС-а у том смислу је и даље од кључног значаја и она представља како платформу за инклузиван дијалог тако и механизам стабилности. Остваривање напретка у контексту процеса Хелсинки +40, и после 2015. године, је и даље фундаментални корак ка стварању позитивне агенде и постизању опипљивих резултата у циљу ефикаснијег ОЕБС-а, али и као доприноса обнови поверења на целом простору ОЕБС-а. У том контексту, очекујем да ће на Панелу еминентних личности о европској безбедности као заједничком пројекту, који је установљен на Министарском савету у Базелу, бити донете значајне препоруке и биће ми задовољство да чујем предлоге о томе како да постојећу културу конфронтација заменимо културом сарадње и заједничког деловања. Такође, желим да поздравим иницијативу Хелсинки +40 Парламентарне скупштине која ће организовати низ скупова на тему европске безбедности и улоге ОЕБС-а. Ови разговори представљају одличну прилику за јачање сарадње и стварање иновативних идеја.

Задовољство ми је, уважени парламентарци, да са вама овде данас учествујем у разговору о томе како можемо заједно радити на јачању мира и безбедности на простору ОЕБС-а.

Хвала.